

Преглед евидентираних културних добара у Републици Српској

(рађено за потребе израде Просторног плана Републике Српске 1996-2015. године)

С обзиром на вриједност и посебност културних добара Републике Српске неопходно је да се она на одговарајући начин третирају у свим просторним и урбанистичким плановима, а превасходно у Просторном плану Републике Српске за период 1996-2015. године. Разлози за овакав приступ су вишеструки: у првом реду културна добра у Просторном плану морају бити назначена због њиховог физичког очувања, али такође ово мора бити укључено у све области просторног планирања као стимулативни развојни фактор.

Посебности у организовању и дјеловању службе заштите културних добара Републике Српске су такође многобројне. Ратна дејства оштетили су или уништили један дио споменичког фонда у Републици Српској, подаци о стању културних добара српске провенијенције која су након 1995. године остала изван територије Републике Српске углавном су недовољни, документација о културним добрима је у највећем дијелу уништена и недоступна, уз напомену да се служба заштите културноисторијског наслеђа у бившој СР Босни и Херцеговини прије 1992. године према културним добрима односила селективно, те су нека вриједна културна добра српске провенијенције неправедно остала изван режима заштите.

Неопходно је извршити додатна истраживања територије Републике Српске ради потпуног евидентирања непокретних културних добара као и валоризацију по јединственим критеријума у складу са Законом о културним добрима. Тиме би се створила потпунија слика о појединачним подручјима и концентрацији непокретних културних добара на основу које би се уједно одредиле и просторне културноисторијске цјелине и посебна културна

подручја.

Списак непокретних културних добара који је сачињен за потребе израде Просторног плана Републике Српске 1996-2015. године није потпун, прецизан и провјерен. Извори података за формирање овог списка су различити, а највећи број информација преузет је из:

- непотпуних, у овом тренутку доступних, података из Централног регистра културноисторијског наслеђа бивше Босне и Херцеговине,
- статистичких прегледа културноисторијског наслеђа бивше БиХ и СФРЈ,
- документације Завода за заштиту споменика културе и природе Бања Лука,
- просторних, урбанистичких и регулационих планова појединих регија, општина, градова или дијелова градова,
- одговарајуће литературе и стручних и научних текстова објављених у стручној периодици.

У случајевима гдје је то било могуће извршена је провјера података преузетих из цитираних извора, било на терену, било у контакту са надлежним службама у општинама. Међутим, у једном броју случајева та провјера није била могућа, како због немогућности евидентирања на терену и недовољне опремљености екипа које би рекогносцирање, евиденцију и провјеру вршиле, тако и због чињенице да је дио документације о културним добрима које су посједовале надлежне службе у појединим општинама у току рата уништен. Стога овај списак треба прихватити са великом мјером критичности, будући да су подаци дјелимично застарјели и не одговарају тренутном стању. Такође треба напоменути да за један (мањи) број општина на подручју Републике Српске у овом тренутку не располажемо никаквим подацима о кул-

турним добрима, што ниуколико не значи да културна добра на овим просторима не постоје.

И поред свега наведеног, овај списак може да представља полазну основу за истраживања у смислу рекогносцирања терена и евидентирања културних добара, њиховог стављања у режим претходне заштите, а потом валоризације и уписа у Централни регистар културних добара Републике Српске.

БАЊА ЛУКА

Археолошки локалитети

1. Звечај град (Горње Рекавице)
2. Вучај град (Вилуси)
3. Грчка градина (Стричићи)
4. Зеленград (Ћутковци, Хан Кола)
5. Градина Зеленци (Доње Шљивно)
6. Чаир (Горњи Шехер)
7. Јелов врх (Агино Село)
8. Радманићи
9. Дулићи
10. Црквено брдо (Драгочај)
11. Касноантичка базилика Рамићи
12. Касноантичка циглана Барловци
13. Црквине, антички локалитет у Шарговцу
14. Ранословенско насеље у Маховљанима
15. Палеолитска станица Пећине у Клашницама
16. Дио античке цесте у Бунарима
17. Шушњари, средњовјековно црквиште
18. Антички и равнотурски локалитет Ханиште, Бања Лука
19. Неолитска градина, Лусићи
20. Тросковишта, Стари Мајдан, Бронзани Мајдан
21. Двадесет три некрополе са стећцима

Средњовјековни градови

22. Тврђава Кастел
23. Звечај град
24. Гребен град
25. Стари град Бочац

Сакрални објекти

26. Манастир Гомионица (комплекс), XVI вијек
27. Православна црква Светог Илије у Крупи на Врбасу (комплекс)
28. Црква брвнара у Малом Блашком
29. Православна црква брвнара у Хан Колима, XVIII вијек
30. Црква брвнара у Крупи на Врбасу

31. Црква брвнара у Јаворанима
32. православна црква у Бистрици бањолучкој, из 1911. године
33. Православна црква у Лусићима, из 1902. године
34. Православна црква у Агином Селу, из 1885. године
35. Православна црква у Хан Колима из 1939. године
36. Православна црква у Трамошњи, из периода 1918-1941. године
37. Српска православна црква у селу Крмине
38. Српска православна црква у селу Љубачево из 1928. године
39. Српска православна црква у Макивићима (Рекавице) из 1921. године
40. Српскоправославна црква у Клисини
41. Комплекс самостана Траписта "Марија Звијезда" у Делибашином Селу
42. Зграда Бискупије, Краља Петра I
43. Жупна црква у Српској улици
44. Жупни уред у Српској улици бр. 10
45. Самостан часних сестара у Српској улици бр. 22

Меморијални споменици

46. Два турбета, улица Мирка Ковачевића
47. Сафикадин гроб
48. Надгробни споменици на српском православном гробљу "Свети Пантелија"
49. Споменик палим борцима Босанске Крајине на Бањ брду
50. Споменик Петру Кочићу у Градском парку

Сџара сеоска гробља

51. Ивањска, Каралићи
52. Верићи
53. Кмећани
54. Павићи
55. Дујаковци
56. Доња Бистрица
57. Мелина

Амбијенталне цјелине - комплекси

58. Засеок Кочићи - Стричићи

Улице

59. Дио Улице Краља Петра I од Алеје Светог Саве
60. Улица Петра Кочића
61. Улица Младена Стојановића
62. Улица Српска до Улице Васе Пелагића
63. Улица Бана Милосављевића
64. Улица Веселина Маслеше

Руралне ијелине

65. Мајсторовићи (Вилуси)
66. Дринићи (Вилуси)
67. Бисерчићи (Вилуси)
68. Дујаковци (Стричићи - Змијање)
69. Локвари (Стричићи - Змијање)
70. Поповићи (Мелина)
71. Кривокућа (Змијање)
72. Савановићи (Змијање)

Јавни објекти

73. Бански двор, Ул. Краља Петра I
74. Банска управа, Ул. Краља Петра I
75. Зграда Хипотекарне банке (СДК), Ул. Бана Милосављевића
76. Зграда Народног позоришта Републике Српске, Ул. Краља Петра I
77. Српска основна школа (Коло српских сестара), Ул. Бана Милосављевића
78. Царска кућа (Архив Републике Српске), Алеја Светог Саве
79. Зграда Митрополије, Алеја Светог Саве
80. Зграда Жељезничке станице (Галерија ликовних умјетности Републике Српске), Ул. Краља Петра I
81. Мала станица "Краљев друм" (пословни објекат), Ул. Младена Стојановића
82. Хотел "Палас", Ул. Краља Петра I
83. Соколски дом, Ул. Марије Бурсаћ
84. Хигијенски завод Републике Српске, Ул. Јована Дучића
85. Зграда Радничког дома (пословни објекат), Ул. Српска
86. Економска школа, угао Ул. Краља Алфонса XIII и Николе Пашића
87. Пословни објекат, угао Ул. Јукића и Краља Алфонса XIII
88. Основна школа у Српским Топлицама
89. Жељезничка станица Предграђе
90. Стамбено-пословни објекат - Вакуфска палата, Ул. Марије Бурсаћ
91. Ветеринарски завод, Ул. Бранка Радичевића
92. Музичка школа, Ул. Јована Дучића
93. Стамбено-пословни објекат Пасколо, угао Ул. Јована Дучића и Грчке
94. Пословни објекат Ченгић (кафе "Мустанг"), Ул. Српска
95. Старо крило ђачког интерната, Бул. Војводе С. Степановића
96. Стамбено-пословни објекат, угао Ул. Српске и Николе Пашића
97. Стамбено-пословни објекат (женска основна школа), Ул. грчка

Стамбени објекти

98. Вила Божић (Црквена кућа), Ул. Српска
99. Леви - Пољокан, Ул. Српска 13
100. Косте Димитријевића, Ул. Српска бр. 9
101. Кућа Црљеница, Ул. Српска бр. 47
102. Хусециновића кућа, Ул. Хусециновића бр. 1
103. Кућа Раје Николића, Ул. Саве Мркаља бр. 13
104. Стамбени објекат, Ул. Саве Мркаља бр. 1
105. Стамбени објекат (за чиновнике Врбаске бановине), угао Ул. Краља Петра I и Милана Тепића
106. Кућа Букинац, Ул. Милана Тепића бр. 2
107. Кућа браће Пантић, Ул. браће Пантића
108. Кућа Бурде, Ул. Мухурдаревића
109. Стамбени објекат, Ул. Јеврејска бр. 6
110. Кућа Ружице Сокић, Ул. Јеврејска
111. Објекат, угао Ул. Јована Дучића и Петра Прерадовића
112. Кућа Пасколо, угао Ул. грчке и Јована Дучића
113. Објекат, Ул. Јована Дучића бр. 41
114. Стамбени објекат, Ул. Јована Дучића бр. 5
115. Објекат вила Рудл, Ул. Паве Радана бр. 14
116. Стамбени објекат угао Ул. Паве Радана и Првог крајишког корпуса
117. Стамбено-пословни објекат, Ул. Паве Радана бр. 2
118. Стамбени објекти (зграде за чиновнике Врбаске бановине), Алеја Светог Саве бр. 22, 24 и 26
119. Зграде за службенике жељезнице на Предграђу
120. Кућа Џинића, Ул. Мажара
121. Кућа Димитријевића, Ул. Мажара
122. Кућа Капетановића, Ул. Васе Пелагића бр. 10
123. Кућа Пиштељић, Ул. грчка бр. 20
124. Стамбени објекти, Ул. Гундулићева бр. 21 и 23
125. Стамбени објекат, Ул. Иве Андрића бр. 12 и 14
126. Шеранића кућа, Ул. од Змијања Рајка
127. Демировића кућа, Ул. од Змијања Рајка
128. Гушића кућа, Ул. од Змијања Рајка
129. Кућа Марка Кочића, село Кочићи, Змијање
130. Кућа Томе и Боже Кочић, село Кочићи, Змијање

131. Кућа Бошка Кочића, село Кочићи, Змијање
132. Кућа Савановића, село Кочићи, Змијање
133. Кућа Петра Кочића, село Кочићи, Змијање (етно-кућа)
134. Особац Петра Кочића, млађег, село Кочићи, Змијање

Објекти техничке културе

135. Нанутов млин у Табацима
136. Фабрика дувана
137. Стари производни погони "Јелшинграда"
138. Електрана у Делибашином селу
139. Водоторањ, млин и стари објекти Пиваре у Делибашином селу
140. Тулеков млин
141. Воденице у Крупи на Врбасу
142. Чесме на Грабу
143. Стара бања у Српским топлицама
144. Бање у Српским топлицама (Диреклија, Гушића)
145. Чесма Братинац у Српским Топлицама
146. Чесма код жељезног моста у Српским Топлицама

БИЈЕЉИНА

Праисџорија

1. Батковић, 4 локалитета
2. Дворови, 6 локалитета
3. Главичице, локалитет Бабића брдо
4. Голо брдо, 2 локалитета
5. Којчиновац, локалитет Село
6. Остојићево, 2 локалитета
7. Патковача, локалитет Орашје
8. Велика Обарска, локалитет Кремењак
9. Тријешница, 3 локалитета

Рим

10. Батковић, локалитет Црквиште
11. Бродац, 2 локалитета
12. Дворови, локалитет Беговача
13. Голо брдо, локалитет Алаковац
14. Којчиновац, локалитет Село 1
15. Јања, 3 локалитета
16. Остојићево, локалитет Велики Градац
17. Патковача, 2 локалитета
18. Велика Обарска, 2 локалитета
19. Тријешница, 2 локалитета

Ранославенски период

20. Батковић, локалитет Јазбине 1
21. Дворови, локалитет Бродић
22. Остојићево, локалитет Градине

Средњовјековни период

23. Батковић, 2 локалитета
24. Бродац, локалитет Прекаја
25. Горњи Драгаљевац, локалитет Мраморје
26. Остојићево, локалитет Мали Градац
27. Тријешница, локалитет Коначиште

Улице и просјори

28. Градски трг
29. Карађорђева улица
30. Улица Жртава фашистичког терора (од Ул. Н. Тесле до Ј. Дучића)
31. Јована Дучића

Сакрални објекти

32. Манастир Тавна
33. Манастир у Горњем Драгаљевцу
34. православна црква у Бијељини
35. Православна црква у Бродцу
36. Католичка црква у Бијељини
37. Католичка црква у Новом Селу

Јавни објекти

38. Музеј Семберије (зграда конака) из 1876.
39. Зграда општине Бијељина
40. Семберска банка
41. Зграда секретаријата народне одбране (трговачка школа)
42. Пословни објект у Ул. М. Селимовића (стара пошта)
43. Зграда поште (првобитно апотека), Ул. Кнегиње Милице
44. Основна школа у Ул. Св. Саве
45. Гимназија у Ул. Св. Саве
46. Основна школа (раније учитељска), Ул. војводе Степе
47. Основна школа Вук Караџић, Ул. Рачанска
48. Соколски дом
49. Музичка школа (Српска штедионица из 1888.)

Стамбени објекти

50. Ванеков млин
51. Кућа Поповац
52. Кућа у Ул. М. Селимовића бр. 17
53. Кућа М. Станковића у Ул. Атинској

БИЛЕЋА

1. Зграда војног логора
2. Зграда Народне основне школе - Фатница
3. Стара црква - Горња Мека Груда
4. Манастир Добрићево - Орах
5. Црквина Предојевића - Пријевор
6. Зграда Народне основне школе - Звјерина
7. 33 некрополе са стећцима

БРАТУНАЦ

1. Локалитет Градина, село Михаљевићи, локалног значаја
2. Локалитет Градина, село Факовићи, локалног значаја
3. Локалитет Карауле, село Сикирићи, локалног значаја
4. Локалитет Поткуљица, село Тегаре, локалног значаја
5. Римски локалитет Биљача, село Биљача, локалног значаја
6. Црквина, село Михаљевићи, локалног значаја
7. Римски локалитет Градови, село Вољевица, II категорија
8. Римски локалитет Камењаче, село Вољевица, II категорија
9. Римски локалитет Папуњаче, село Факковићи, локалног значаја
10. Римско гробље, село Лозница, локалног значаја
11. Римски локалитет Црквиште, село Абоулићи, локалног значаја
12. Римски локалитет на Барама, село Залужје, неистражено
13. Римски локалитет Црквиште, село Потчауш, локалног значаја
14. Римски локалитет Црквине, поред пута Нова Касаба - Дрињача, III категорија
15. Стари град "Град" - "Подград", село Вољевица, II категорија
16. Стари град Кула, Ровашићка кула, село Дубравице, III категорија
17. Локалитет Црквиште, под врхом Чауша, југозападно од Братунца, локалног значаја
18. Старо гробље, под Градцом, локалног значаја
19. 27 локалитета са 835 стећака, III категорија
20. Рурална цјелина - село Орловићи, комплекс економских зграда локалног значаја
21. Црква Успења Богородице у Братунцу, локалног значаја
22. Низ приземних пословних објеката у граду, преко пута зграде Општине
23. Скелани

БЕРКОВИЋИ - СТОЛАЦ

1. Илијина црква - локалитет Црквине - Љути До
2. Коштуњ - Дабрица

3. Зграда Народне основне школе - Берковићи
4. Стражевица, Берковићи
5. Бургус

БРЧКО

1. Стамбено-пословни објекат у Гундулићевој улици бр. 5, почетак XX вијека
2. Стамбено-пословни објекат на углу улица Гундулићеве бр. 1 и Б. Авдичевића бр. 5, почетак XX вијека
3. Стамбено-пословни објекат у Улици браће Авдичевића бр. 7, почетак XX вијека
4. Пословни објекат у Улици браће Суљића бб, почетак XX вијека
5. Стамбено-пословни објекат у Улици Матије Гупца бр. 8, почетак XX вијека
6. Стамбено-пословни објекат у Улици Матије Гупца бр. 6, почетак XX вијека
7. Пословни објекат у Улици браће Суљића бр. 5, почетак XX вијека
8. Пословни објекат у Улици браће Суљића бр. 3, почетак XX вијека
9. Пословни објекат у Улици браће Суљића бб, почетак XX вијека
10. Пословни објекат у Улици Матије Гупца бр. 4, почетак XX вијека
11. Пословни објекат у Улици браће Суљића бр. 6, почетак XX вијека
12. Пословни објекат у Улици браће Суљића бр. 4, почетак XX вијека
13. Пословни објекат у Улици Матије Гупца бр. 1, међуратни период
14. Пословни објекат у Улици Х. Агановића Тача, 1893. године, сецесија
15. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 18, после 1882. године
16. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 18 а, после 1882. године
17. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 16, после 1882. године, еклектика
18. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 16 а, после 1882. године, еклектика
19. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 16 б, после 1882. године, еклектика
20. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 16 в, после 1882. године, еклектика

21. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 14, послје 1882. године, сецесија
22. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 14 а, послје 1882. године, сецесија
23. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 12, послје 1882. године, еклектика
24. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 10, послје 1882. године, еклектика
25. Стамбено-пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 8, послје 1882. године, еклектика
26. Стамбено-пословни објекат у Улици браће Ћускића бб, почетак XX вијека, неоренесанса
27. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 13, послје 1882. године
28. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 11, послје 1882. године
29. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бб, послје 1882. године
30. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бб, послје 1882. године
31. Пословни објекат у Улици браће Ћускића бр. 9, послје 1882. године
32. Стамбено-пословни објекат у Улици Н. Кучукалића бр. 2, прије 1878. године
33. Стамбено пословни објекат у Улици Н. Кучукалића бр. 4, прије 1878. године
34. Стамбено пословни објекат у Улици Н. Кучукалића бб, прије 1878. године
35. Стамбено пословни објекат у Улици Н. Кучукалића бр. 3, прије 1878. године
36. Стамбено-пословни објекат у Улици Н. Кучукалића бр. 1, прије 1878. године
37. Хотел "Посавина", Трг маршала Тита, око 1900. године, псеудомаварски стил
38. Вијећница, Трг маршала Тита, 1902. године, псеудомаварски стил
39. Пословни објекат у Улици Хамида Бербића бб, почетак XX вијека, неоренесанса
40. Стамбено-пословни објекат у Улици Хамида Бербића бр. 5, почетак XX вијека, еклектика
41. Стамбено-пословни објекат у Улици Хамида Бербића бб, почетак XX вијека, еклектика
42. Стамбено-пословни објекат у Улици браће Салихоџића бб, почетак XX вијека, еклектика
43. Стамбено-пословни објекат у Улици Јелене Вочкић бб, крај XIX вијека, сецесија
44. Стамбено-пословни објекат у Улици Насте Накића бр. 8, крај XIX вијека, сецесија
45. Стамбено-пословни објекат у Улици Насте Накића бб, 1897. године, еклектика
46. Пословни објекат у Улици Насте Накића бб, почетак XX вијека, девастиран
47. Пословни објекат у Улици Насте Накића бр. 4, почетак XX вијека, сецесија
48. Стамбени објекат у Улици Јелене Вочкић бр. 9, почетак XX вијека, сецесија
49. Стамбени објекат у Улици Јелене Вочкић бб, почетак XX вијека, сецесија
50. Стамбено-пословни објекат на Тргу маршала Тита, бројеви 13, 14 и 16, почетак XX вијека, необарок, сецесија
51. Стамбено-пословни објекат на Тргу маршала Тита, број 24, почетак XX вијека, еклектика
52. Стамбено-пословни објекат на Тргу маршала Тита бб, почетак XX вијека, сецесија
53. Стамбено-пословни објекат на Тргу маршала Тита бр. 2, почетак XX вијека, еклектика
54. Пословни објекат на Тргу маршала Тита бб, између два рата, модерна
55. Пословни објекат на Тргу маршала Тита бб, почетак XX вијека, без стила
56. Пословни објекат у Мајевичкој бб, почетак XX вијека

ВИШЕГРАД

1. Тврђава Бродар, средњи вијек - Бродар
2. Мост Мехмед-паше Соколовића саграђен 1571. године
3. Бања Мехмед-паше Соколовића - Вишеградска бања
4. Комплекс земљишта око моста Мехмед-паше Соколовића
5. Српска православна црква у Добруну (манастир Добрун), 1343-1353. године
6. Мехмед-пашин хамам у Вишеградској бањи
7. Рушевине средњовјековног града Вишеград
8. Рушевине средњовјековног града Градина у Добруну
9. Рушевине средњовјековног града Хртарград у Прелову

10. Маркова кула у Вишеграду, средњи вијек
11. Кула Ченгића у Велетову
12. Некрополе са стећцима у:
 - Хртгар-граду
 - Штитареvu
 - Бродару
 - Клашнику
 (укупно 31 локалитет са 1.015 стећака)
13. Рушевине - темељи на локалитету Гробнице са римским надгробним спомеником
14. Зграда градског купатила
15. Спомен костурница палим борцима у Првом свјетском рату у Вардишту
16. Спомен костурница палим борцима у Другом свјетском рату у Прелову
17. Биста српског војника на тунелу у Вардишту
18. Спомен кућа Иве Андрића са библиотеком
19. Спомен биста Иве Андрића, уништена 1991. године, обновљена 1993. године

ВЛАСЕНИЦА

1. Локалитет Црквине, село Вукшићи, праисторија
2. Локалитет Пећина - Рупово Брдо, средњи вијек
3. 56 некропола са 1.246 стећака
4. Црква Светог Петра и Павла у Улици Краља Петра у Власеници из 1889. године
5. Црква Светог Николе у Милићима
6. Црква Светог Петра и Павла у Јермићима
7. Споменик палим борцима у власеничком парку у Светосавској улици, подигнут 1958. године
8. Спомен-чесма и спомен плоча у селу Доњи Залуковик у основној школи, подигнута и постављена 1974. године
9. Спомен-чесма у мјесту Ружина Вода на путу Власеница - Хан Пијесак
10. Спомен плоча у знак захвалности XIX бирчанској бригади на згради основне школе у Власеници, постављена 1964. године
11. Спомен обелиск у Власеници, три спомен плоче у Власеници и једна у селу Дубица, спомен-гробнице у Власеници у селу Дервента, зграда Општине и кућа Н. Јашића у Власеници

ВУКОСАВЉЕ

1. Локалитет Бршћаница, насеље на отвореном, Горњи Свилај
2. Локалитет Доњи Свилај, појединачни налаз, Доњи Свилај
3. Локалитет Градина, насеље на отвореном, Нови Град
4. Локалитет кадар, палеолитско налазиште на отвореном
5. Локалитет Крндија, палеолитско налазиште на отвореном, Доња Дубица
6. Локалитет Михаљевића Брегови, насеље на отвореном, Доња Дубица
7. Локалитет Нови Град, Остава, Нови Град
8. Локалитет Пливница, насеље на отвореном, Поточани
9. Локалитет Поља, насеље на отвореном, Доња Дубица
10. Локалитет Продановића куће, насеље на отвореном, Доња Дубица
11. Локалитет Тополоваца брегови, насеље на отвореном, Доња Дубица
12. Локалитет Владичка, насеље на отвореном, Нови Град
13. Локалитет Хендек, палеолитско налазиште, Горњи Свилај
14. Локалитет Грабик, вила рустика, Доњи Свилај
15. Локалитет Јошик, насеље на отвореном, Оџак
16. Локалитет невољица, насеље на отвореном
17. Локалитет Нови Град, новац, Нови Град
18. Локалитет Орашће, насеље на отвореном, Срнова
19. Локалитет Поточани, остава новца, Поточани
20. Локалитет Градина, насеље на отвореном, Нови Град
21. Гробље на Липи, некропола са стећцима, око 100 стећака - стубова, Поточани
22. Мађарско гробље, некропола са стећцима, Нови Град
23. Мађарско гробље, некропола са стећцима, Врбовац
24. Локалитет Мраморје, некропола са стећцима, Нови Град
25. Локалитет Оџак, некропола са стећцима, 4 сандука, Оџак
26. Локалитет Селиште, некропола са стећцима, Велики Дреновац, Поточани
27. Локалитет Грабик, некропола са стећцима, 15 сандука, Врбовац

28. Црква Светог Петра и Павла, освећена 1939, Оцак.

ГАЦКО

1. Стари град Кључ - Кључ
2. Црква Св. Николе - Срђевићи (Лисичина)
3. Манастир Муље код Автовца
4. 52 некрополе са стећцима

ГРАДИШКА

Археолошки локалитети:

1. Босанска Градишка, локалитет Бребир, бронзано доба; остаци цаструма Сервитиума из периода I-IV вијека; остаци насеља - утврђења из XIV-XVI вијека
2. Козинци, локалитет Урија, бронзано доба
3. Мачковац, остава, жељезно доба
4. Доња Долина, локалитет Градина, неолит, бронзано и жељезно доба; локалитет Тименац, праисторијска некропола; локалитет Лисичији брег (Цинтор) жељезно доба; локалитет Баћина ранословенски период (насеље - ринг); Цинтор, XIV-XV вијек
5. Кладари, локалитет Каравиц, неолит
6. Дубраве, некропола, касно бронзано доба
7. Берек, локалитет Градина, жељезно доба; насеље - ринг из ранословенског периода
8. Турјак, локалитет Вис (Грчка караула, бронзано и жељезно доба), локалитет Градина, насеље из ранословенског периода
9. Горњи Кијевци, локалитет Градина, бронзано и жељезно доба; локалитет Црквина, римски период; локалитет Манастириште, римски период; локалитет Манастириште, XIII-XIV вијек
10. Драгељи, локалитет Главица, насеље, бронзано и жељезно доба; Православна црква у Драгељима
11. Горњи Подградци, локалитет Градина; локалитет Црквина, римски период; локалитет Паметњак-Маријин град, рушевине Врбашког града, XIII-XVI вијек; Тенцерици, локалитет Црквиште, остаци цркве из 1334. године; локалитет Њива код Црног Потока, средњи вијек; Партизанско гробље и споменик "Битка Козаре"; споменик "Рањена птица"; споменик 13 скојевки; пирана и млинови

у Горњим Подградцима, споменици техничке културе, православна црква из 1939. године

12. Требовљани, локалитет Градина, бронзано и жељезно доба; локалитет Црквиште (код школе) римски период; Црквина - Јабланица, црквиште, касни средњи вијек
13. Ламинци, бронзано доба; локалитет Баћина, бронзано и жељезно доба, православна црква из 1939. године
14. Цимироти, локалитет Главица, жељезно доба
15. Кочићево, локалитет Јунузовци, X-XII вијек, некропола
16. Јабланица, локалитет Доњи зид, насеље; млинови у Јабланици, споменици техничке културе
17. Врбашка, локалитет Бабића кула, остаци зидова; 2 воденице, споменици техничке културе - етнографског значаја

Градишњеско насеље

18. Историјско градско језгро Босанске Градишке које чине улице М. Стојановића, Мећаве, Козарских бригада, Ц. Биједића, Д. Ковачевића
19. Кућа Цвијића (Козарских бригада) стамбено-пословни објекат западноевропске архитектуре
20. Кућа Бећиревића, стамбено-пословни објекат западноевропске архитектуре
21. Кућа Билбија, стамбено-пословни објекат западноевропске архитектуре
22. Зграда Ђачког интерната, објекат западноевропске архитектуре
23. Кућа Рагиба Плетилића, стамбено-пословни објекат западноевропске архитектуре
24. Кућа Телгиновића (Џемала Биједића 7 и 11), стамбено-пословни објекат западноевропске архитектуре
25. Вила Петковић (Ц. Биједића 28), стамбено-пословни објекат западноевропске архитектуре
26. Зграда Гимназије
27. Вијећница
28. Дом културе
29. Српска православна црква

Сакрални објекти у оквиру руралних цјелина

30. Православна црква у Рогољима
31. Православна црква у Церовљанима
32. Православна црква у Орахови

33. Православна црква брвнара у Романовцима, XVIII вијек
34. Православна црква у Миљевићима
35. Православна црква у Карађорђеву
36. Православна црква у Драгељима из 1903. године
37. Православна црква у Машићима из 1905. године
38. Православна црква у Грбавцима из периода 1878-1918. године

Објекти техничке културе

39. Млинови у Буковици (3 млина)
 40. Млинови у Љубини, Осорни (2 млина)
- На подручју општине налазе се руралне цјелине амбијенталних и просторних вриједности - Врбашка, Требовљани, Орахова, Ново Село, Ламинци, Јаружани, Брестовчина, Жеравица, Дубраве, Нова Топола, Подградци, Горњи и Доњи Карајзовци, Тенцерићи, Вилуси, Берек, Жабари, Ражљеви, Сефировци. Ове споменичке цјелине су локалног значаја, а подаци о њима налазе се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

Споменици новије историје

41. Спомен-парк у Босанској Градишци
- На подручју општине налази се још 6 партизанских и спомен-гробља, 13 спомен-плоча, 3 спомен-обилежја, 5 спомен-биста, 12 споменика борцима и жртвама фашистичког терора, 4 спомен-дома и једна спомен-школа подигнутих у знак сјећања на личности и догађаје из Другог свјетског рата. Ови споменици су од локалног значаја, а подаци о њима налазе се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

ДЕРВЕНТА

1. Високо брдо, Горња Лупљаница, праисторија
2. Марковац, Детлак
3. Зобиште, Д. Детлак
4. Историјска урбана цјелина са границама:
 - са истока: улице 1. маја, Раде Кондића, Браће Пробић
 - са запада: улице 25. новембра, Трг ослобођења, будућа улица занатског центра (из регулационог плана центра) 53. дивизије
 - са сјевера: улице Иве Лоле Рибара, А.

- Фетахагића, С. Симића
 - са југа: Улица Милене Радовановић.
 У склопу ове цјелине налазило се дервентско утврђење "Ринг".
 Од појединачних објеката стилске вриједности истичу се:
5. Комплекс основне школе
 6. Зграда Музеја са библиотеком
 7. Скупштина општине
 8. Раднички универзитет
 9. Зграда СДК
 10. Кино "Укрина"
 11. Зграда суда

Појединачни објекти стилске вриједности ван граница историјске урбане цјелине:

12. Српска православна црква Успења Богородице, средина XIX вијека
13. Стамбени објекат у Улици 5. козарачке бр. 3
14. Комплекс старе болнице у Улици Б. Хусеинџеџића
15. Стамбена зграда на углу улица 1. маја и Вида Њежића
16. Стамбено-пословна зграда у Улици 1. маја
17. Пословна зграда у Улици М. Тита
18. Стамбена зграда у Улици М. Тита
19. Стамбена зграда у Улици М. Тита
20. Стамбено-пословна зграда у Улици А. Фехатагића
21. Стамбена зграда у Улици А. Фехатагића

Објекти из аустро-угарског периода:

22. Вијећница
23. Зграда Котарске управе
24. Клостер
25. Дирекција жељезница
26. Жељезничка станица
27. Два хотела
28. Гимназија
29. Православна црква у Босанским Лужанима
30. На подручју општине евидентирано је 26 споменика и спомен-обилежја из НОР-а
31. 6 некропола са стећцима

ДОБОЈ

1. Даниловића брдо, Подновље, палеолит
2. Грабовца брдо, Подновље, палеолит
3. Кријес, Радња Доња, палеолит и средњи вијек
4. Ђукића вис, Божинци, палеолит и бронза
5. Њиверак, Текућица, неолит

6. Баре, Грабовица, бронза, некропола са пељевинама
7. Циганиште, Брестово, касна бронза, жељезо
8. Градина, Кожухе, енеолит, бронза и жељезо
9. На друму, Ритешаћ, млађе жељезно доба
10. Хумка, Осјечани, бронза, жељезо
11. Хумка, Драгаловци, бронза, жељезо
12. Греда, Подновље, бронза, жељезо
13. Градина, Јоховац, темељи грађевина из доба римске владавине, око III вијека наше ере
14. Растици, Осјечани, темељи грађевине из доба римске владавине
15. Средњовјековни град Градина, средњовјековна тврђава у рушевини
16. Средњовјековни град Градина Ритешаћ, остаци тврђаве касног средњег вијека
17. Средњовјековни град Градина Мајевац, темељи тврђаве средњег вијека
18. Средњовјековни град Трбук, темељи и нешто зида средњовјековне утврде
19. Средњовјековни град Црквина, Подновље, темељи средњовјековне богомоље
20. Средњовјековни град Црквиште, Прњавор Велики, темељ средњовјековне богомоље
21. 24 локалитета са стећцима
22. Лонца - Макљеновац, палеолит
23. Хендек, Макљеновац, палеолит
24. Камен, Макљеновац, палеолит
25. Црквина, Макљеновац, палеолит, неолит, касна бронза, жељезо, утврда византијске и римске владавине, црква и некропола из средњег вијека
26. Каструм Миљковац, римска утврда и рани средњи вијек
27. Канабеа, Миљковац, насеље из времена римске владавине
28. Средњовјековна тврђава Добој, трг испред тврђаве, урбанистичко рјешење насеље, однос град - насеље
29. Црквиште из средњег вијека са некрополом, предтурски период
30. Градина, Усора
31. Црквиште у Бријесници, Прибинићи
32. Доњи град, урбана цјелина из аустроугарског периода, првих деценија овог вијека, са очуваном старом жељезничком станицом, неким угоститељским и другим објектима
33. Три спомен-костурнице у којим су сахра-

њени посмртни остаци бораца и жртава усташко-фашистичког терора, шест спомен гробља у којима су сахрањени посмртни остаци бораца НОР-а, 12 спомен-обелиска учесницима НОР-а, четири спомен-чесме посвећене учесницима НОР-а, једна спомен-биста народном хероју, 20 спомен-плоча посвећених личностима и догађајима из НОР-а

34. Спомен-парк у центру Добоја са спомен-костурницом у којој су сахрањени посмртни остаци устаника које је усташки пријеки суд осудио на стријељање септембра 1941. У парку су и бисте пет народних хероја
35. Градска кућа, XIX вијек, Улица краља Александра бр. 5, једини сачувани примјер градитељског наслеђа вароши добојске

Споменички комплекс посвећен жртвама конц-логора који обухваћа:

36. Спомен црква Светих апостола Петра и Павла, саграђена 1935. године
37. Спомен костурница у којој су сахрањене кости преко 5.000 жртава концентрационог логора у којем је у периоду 1915-1917. године било заточено преко 45.000 Срба из источне Босне и источне Херцеговине, подигнута 1938. године, минирана 1941. године, обновљена 1954. и 1993. године.

ЗВОРНИК

1. Археолошки локалитет Баре, Скочић
2. Градина, Шетићи, праисторијска градина, неолит-бронза, римско и средњовјековно утврђење
3. Улице, Шетићи, римска вила, V-VI вијек наше ере
4. Обртањци, Шетићи, праисторијско насеље
5. Кућиште, Шепак, вила рустица, III вијек наше ере
6. Градац, Трновица, праисторијска градина и римско насеље
7. Ладинци, Трновица, праисторијско насеље, Старчево
8. Крчевине, Трнавица, касни неолит
9. Крчевине, Трнавица, праисторијска и средњовјековна некропола
10. Ђулина страна, Зелиње, праисторијско насеље

11. Громилаж, Зелиње, вила рустица
12. Њивице, Зелиње, римска опекарска пећ
13. Крчевине, Зелиње, праисторијска некропола
14. Замлаз, Зворник, античка гробница, IV-VI вијек нове ере
15. 57 некропола са стећцима
16. Православно гробље Стрвине у Баљковци
17. Православно гробље Пилица, из почетка XX вијека
18. Православно гробље Иваци, Растошница, крај XIX вијека
19. Православно гробље Писића чесма, Роћевићи
20. Православно гробље, Средње Снагово, крај XIX вијека
21. Православно гробље - гробница Тршић, друга половина XIX вијека
22. Православно гробље Витиница
23. Јеврејско гробље Метеризи, Зворник

Етнолошко наслеђе

24. Кућа Радић Бошка, Буложани, из 1836. године
25. Кућа Ерић Петка, Челопек из XIX вијека
26. Кућа Танацковић Момира и Симе, Кисељак, из 1920. године
27. Кућа Милићевић Славка, Кисељак, из 1915. године
28. Кућа Хајдуковић Здравка, Китовница, из 1890. године
29. Кућа Симић Витомира, Лијешањ, крај XVIII вијека
30. Кућа Стојановић Радиславке, Растошница
31. Кућа Стојановић Маре, Роћевићи, из 1936. године
32. Кућа Обреновић Цвјетка, Снагово, почетак XX вијека
33. Кућа Матић Радета, Зелиње, крај XIX вијека
34. Воденица Марковић Недељка, Доња Глумина, из 1913. године
35. Воденица Симић Перише, Доња Пилица, између два свјетска рата
36. Воденица Тијанић Симе, Горња Баљковница, крај XIX вијека
37. Воденица Ребић Здравка, Горња Баљковица, из 1890. године
38. Воденица Поредовничка, Растошница, почетак XX вијека
39. Воденица Петровић Бошка, Растошниц, из 1937. године

40. Воденица Вукотић Марка, Тршић, из 1940. године

Градњелско наслеђе

41. Зворник (Звоник) Кула-Град, стари град на Дрини, средњи вијек (од 1433. године)
42. Кула у Пилици, Горња Пилица, грађена крајем XVIII вијека
43. Скочић Кула, Скочић, грађена почетком XIV вијека, порушена 1896. и 1899. године
44. Православна црква Рођења светог Јована Крститеља, Зворник, Улица браће Стефановић, грађена у периоду 1817-1821. године на темељу старије цркве
45. Православна црква Светих апостола Петра и Павла, Козлук, грађена 1903. године
46. Градско језгро Зворника, Улица браће Скопљаковић, Трг братства и јединства и Улица братства и јединства, настао око 1533. године у турском и касније аустро-угарском периоду
47. Стамбено-пословни објекат, Зворник, Улица Ђуре Пуцара Старог бр. 10, грађена крајем XIX вијека
48. Стамбено-пословни објекат, Зворник, Улица Ђуре Пуцара Старог бр. 14, грађена крајем XIX вијека, власник Јово Андрић
49. Стамбено-пословни објекат, Зворник, Улица Ђуре Пуцара Старог бр. 21, грађена 1885. године, први власник породица Јовичић
50. Низ објеката у Улици Филипа Кљајића, Зворник, грађени 1789. године
51. Општина, Зворник, Улица Филипа Кљајића бр. 126, грађена 1889. године
52. Музеј (Музејска збирка) Касино, Улица Филипа Кљајића бр. 6, грађена 1910. године
53. Адрашева вила, Зворник, Болничка бр. 21, грађена 1913. године
54. Пословни објекат - Центар за социјални рад, Зворник, Улица браће Обрадовић, бр. 28, грађен 1887. од стране породице Николић
55. Пословни објекат - Штампарија, Зворник, Улица Браће Обрадовић бр. 15, грађена 1892. године на иницијативу проте Остојића, епископски двор
56. Стамбени објекат Ђукановић Славка и Ристић Јеле, Зворник, Улица браће Сте-

фановић бр. 1, грађен 1884. године, од стране породице Јовичић

57. Стамбени објект породице Ковачевић, Зворник, Улица Симе Перића, грађен 1889. године, од стране аустро-угарских власти као касарна
58. Стамбено-пословни објект, МЗ Козлук, грађен за вријеме аустро-угарске власти као караула

НОР

59. Двије спомен-чесме, седам спомен-костурница, један спомен-дом, двије спомен-бисте, шест спомен-обелиска, седам спомен-плоча, једно спомен-обиљежје и једна скулптура посвећене личностима и догађајима у току НОР-а.

КАЛИНОВИК

1. Православна црква у Калиновику, аустријски период
2. Православна црква у Улогу, аустријски период
3. Православна црква у селу Обаљ, аустријски период
4. Парохијски дом у Калиновику, аустријски период
5. Парохијски дом у Калиновику, аустријски период
6. Парохијски дом у Калиновику, аустријски период
7. Тврђава "Градина", Калиновик, аустријски период
8. Мост на локалитету Тетинац, аустријски период
9. Зидани мост из аустријског периода и пут Добро Поље-Калиновик и Калиновик-Недавић, дијелом реконструисани, а дијелом аутентични
10. Јавне чесме у Калиновику, турски период
11. Партизанско спомен-гробље у Калиновику
12. Спомен-плоча фашистичког геноцида над српским народом у селу Недавић

КНЕЖЕВО

1. Зграда Народне основне школе
2. Црква брвнара у Јаворанима
3. 6 некропола са стећцима
4. Партизанско гробље у Скендер Вакуфу у којем је сахрањено 85 бораца НОВ и ПОЈ-а
5. Спомен-биста и обиљежје (Споменик и спомен-чесма) у кањону ријеке Угар,

подигнуто у знак трајног сјећања на 50 погинулих бораца и 16 ЖФТ који су изгинули од 7. до 9. јануара 1944. године за вријеме 6. непријатељске офанзиве

6. Спомен-костурница подигнута погинулим и умрлим борцима НОВ и ПОЈ на Видовишту - Имљани, у којој је сахрањено 57 бораца
7. Споменик о формирању Имљанске партизанске чете у Поткресу - Имљани која је формирана новембра 1941. године
8. Спомен-обиљежје Партизанске болнице на Чемерници, одјел 33 гј. Чемерница, која је ликвидирана, уништена од стране окупатора и домаћих издајника маја 1942. године
9. Једна спомен-плоча, четири спомен-бисте, три спомен-обиљежја, три спомен-чесме и један споменик из НОР-а, локалног значаја. Подаци о овим споменицима налазе се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци
10. Православна црква у Имљанима из XIX вијека
11. Православна црква у Имљанима из 1880. године
12. Православна црква у Живиницама из 1921. године
13. Православна црква у Јаворанима из 1931. године
14. Православна црква у Кнежеву из 1937. године

КОЗАРСКА ДУБИЦА

1. Манастир Моштаница
2. Гробље жртава фашистичког терора - Градина Доња
3. Топола уздаха - Градина Доња
4. Партизански аеродром - Међувође
5. Каменик, Суваја, археолошки локалитет из римског периода
6. Читлук, Градина, археолошки локалитет из римског периода
7. Дијелови средњовјековног утврђења поред Уне у Козарској Дубици
8. Цјелина главне градске улице - Светосавска - са спратним стамбено-пословним објектима из периода аустро-угарске управе, рестаурација извршена 1990. године
9. Зграда Скупштине општине, изграђена 1911. године
10. Зграда Заједнице здравственог осигурања

11. Партизанска гробља у Крушковцу, Кнежици, Срефлијама, Демировцу и Развалама
12. Спомен-костурнице у Уријама, Моштаници, Поповића Гају у Раковици и Шеварлијама
13. Споменици: Клуз-Чајавец са партизанским аеродромом у Слабињи; у Бачванци, Бабинцу, Мирковцу, Широкој Луци, Лептихору и у Агинцима
14. Православна црква у Међеђи из 1938. године
15. Православна црква у Доњем Јеловцу из 1898. године
16. Православна црква у Слабињи из 1900. године

КОТОР ВАРОШ

Археолошки локалитети (палеолит, енеолит, бронзано и жељезно доба)

1. Гарићи, локација Главница
2. Товладић, локација Развале
3. Дабовци, локација Рујевска Главница
4. Котор-Варош, локација Равни Чепак
5. Стаза, локација Градина
6. Вечићи, локација Брежине
7. Главница
8. Орахова, локација Товарница
9. Масловаре, локација Богданићи
10. Маљава, локација Сјеме, Ђукића брдо, Диљка и Каламанде
11. Борци, локација Градина
12. Соколине, локација Градина
13. Крушево Брдо, локација Градина, Језеро
14. Грабовица, локација Ђукићи
15. Липље, локација Поповићи, Грабовача
16. Пилиповине, локација Запостци
17. Основа касноантичке базилике у Црквинама, Шипраге
18. Утврђење Котор, на узвишењу изнад ријеке Јакотине (помиње се у изворима из 1322, 1323. и 1412. године)
19. 2 локалитета са стећцима
20. Спомен подручје комплекса Петрово поље, локалитет "Пећина поље"

На подручју општине налази се 16 археолошких локалитета на којима је потребно извршити рекогносцирање. Подаци о локалитетима налазе се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

Такође се на подручју општине налази 12 руралних цјелина, чији је етнографски значај локалног карактера, а о којима се

документација такође чува у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

На подручју општине налази се и 5 спомен-обилежја, 3 спомен-гробља, 2 спомен-костурнице, 3 спомен-бисте и један споменик посвећени личностима и догађајима из Другог свјетског рата. Споменици су од локалног значаја, а документација о њима налази се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

Урбана цјелина града Котор Вароши - градитељско наслеђе настало највећим дијелом крајем XIX и почетком XX вијека. Потребно је извршити евиденцију и валоризацију појединачних објеката и градитељских и амбијенталних цјелина.

21. Православна црква у Масловарама из 1931. године

22. Православна црква у Борцима из 1925. године

ЛАКТАШИ

Палеолит, културе Mousteriena, Aurignaciena, Gravettiena, 45.000-16.000 г. п. н. е.:

1. Пећине, Гламочани, МЗ Клашнице
2. Поповића брдо, Клашнице
3. Татићи, Гламочани
4. Брдашце, Лакташи
5. Велико брдо, Слатина
6. Циганска глава, Слатина
7. Јањића брдо, Слатина
8. Дворине, Шушњари
9. Клепала, Шушњари
10. Јолцићи, Шушњари
11. Стражбеница, Шушњари

Енеолит, Вучедолска и Ласињска култура, 2000-1650 г. п. н. е.:

12. Пећине, Гламочани
13. Бијелића главница, Горњи Друговићи
14. Дворине, Шушњари

Бронзано и жељезно доба, 1200-9. г. п. н. е.:

15. Градина, Шушњари
16. Лончарине, Шушњари
17. Стражбеница, Шушњари
18. Дворине, Шушњари
19. Градина, Шушњари
20. Градина, Бакинци
21. Градина, Ријечани
22. Градина, Мрчевци
23. Брдашце, Лакташи

24. Луке, Кужно гробље, Маховљани
25. Цамијетина, Трн
26. Царева Гора, Деветина

Римско доба (I-IV вијек)

27. Зидине, Јелића гај, Лакташи
28. Градина, Мрчевци
29. Цамијетина, Трн
30. Црквина, Маглајани
31. Дербабе, Маховљани

Средњи вијек (IX-XVI вијек)

32. Каменица, Маховљани
33. Берек, Маховљани
34. Луке, Кужно гробље, Маховљани
35. Зидине, Шушњари
36. Клашнице - центар, Клашнице
37. Осој, Мало Блашко
38. Орашје, Бакинци
39. 1 локалитет са стећима

На подручју општине евидентирано је још 27 археолошких локалитета на којима је потребно извршити рекогносцирање. Подаци о овим локалитетима налазе се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

Градињско насеље:

40. Објекти бања у Лакташима
41. Објекти бања у Слатини, саграђени 1936. године
42. Објекат врела термоминералне воде у слатинском парку настао у периоду између 1883. и 1909. године
43. Турбе извор у Кисељаку
44. Црква рођења Богородице у Малом Блашком

На подручју општине налази се 25 споменика посвећених личностима и догађајима из ОР-а споменици - 16 споменика палим борцима и жртвама фашистичког терора, 5 спомен-плоча постављених у знак сјећања на личности и догађаје из НОР-а, 2 спомен-бисте народних хероја, једно спомен-обилежје и једна спомен-кућа (брвнара). Значај ових споменика је локални, а подаци о споменицима чувају се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци

45. Православна црква у Чардачанима из 1895. године
46. Православна црква у Клашницама из 1912. године

47. Православна црква у Маглајанима из 1901. године

ЛОПАРЕ

Археолошки локалитети

1. Доњи Бардачиловац - село Јабланица, праисторијска некропола са равним гробовима са краја бронзаног и почетка жељезног доба. На некрополи је ископано 22 гроба
2. Горњи Бардачиловац, село Јабланица, налази се одређују по Reinacke-у у фазу На Б-2, IX вијек прије наше ере
3. Локалитет Црквиште, село Прибој, постоји могућност да је на овом мјесту била средњовјековна црква
4. Локалитет Црквиште, село Мачковац, остаци цркве Светог Николе која је подигнута 1813. године
5. Праисторијско насеље Варош, Корај

Меморијални споменници.

Спшара православна гробља

6. Село Бобетино Брдо, заселак Вуковићи, неколико старих надгробника из XIX вијека
7. Село Бријест, заселак Рикићи, двадесетак надгробника с краја XIX и почетка XX вијека
8. Село Јабланица, заселак Лозовине, локалитет Доњи луг, неколико надгробника с краја XIX и почетка XX вијека
9. Село Лопаре, заселак Поток, поред старих надгробника из XVIII и XIX вијека овдје се налазе и два стећка
10. Село Мачковац, локалитет Црквиште, 16 надгробника с краја XIX и из прве половине XX вијека
11. Село Мртвица, неколико надгробника с почетка XX вијека
12. Село Пушковац, два стећка и неколико надгробника из друге половине XIX вијека
13. Село Пукиш, неколико споменика с почетка XX вијека
14. Село Подгора, неколико стећака и споменика из краја XIX вијека
15. Село Пељаве, локалитет Паљевине, неколико надгробника који потичу од средине XIX вијека
16. Село Тобут, локалитет Светиљка, неколико споменика из краја XIX вијека
17. Локалитет на раскршћу села Вакуф и Пипери, неколико старих надгробника

18. Село Вукосавци, четрдесетак споменика који припадају периоду од краја XVII до почетка XX вијека
19. 21 локалитет са стећцима, прецизни подаци о локалитетима налазе се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци

Етнографско наслеђе

20. Кућа Поповић Неђе, село Вукосавци, грађена око 1912. године
21. Кућа и окућница Николе Станића, село Мртвица, грађена између два свјетска рата
22. Беговски чардак, село Пипери, из турског периода
23. Воденица, село Лабудска, изграђена од дрвета са кровом на четири воде, покривеним шиндром
24. Воденица Миће Миловановића, село Прибој, грађена прије Другог свјетског рата

Градњелско наслеђе

25. Православна црква Рођења пресвете Богородице, село Мачковац, започета градња 1914. године, освећена на Малу Госпојину 1918. године
26. Православна црква Светог мученика Агатоника, село Прибој, саграђена 1883. године
27. Православна црква Светог Јована Крститеља, село Тобут
28. Православна црква у Пиперима
29. Православна црква у Лопарама
30. Стара зграда основне школе В. Чубриловић (Н) - Прибој

Споменици НОР-а

31. Лопаре, стабло липе и спомен обелиск. У прољеће 1944. године објешено на липи 77 сарадника НОР од стране СС ханцар-дивизије и стрељано 327 лица
32. Спомен-плоча жртвама фашистичког терора, село Пукиш, спомен-обилежје на 104 убијених недужних људи, жена и дјеце од усташких злочинаца
33. Споменички меморијални комплекс, село Вукосавци - спомен музеј Првог мајевичког НОП одреда са два помоћна објекта и споменик са криптом са посмртним остацима погинулих бораца

На подручју општине налази се још један спомен-обелиск, једна спомен-чесма, три спомен-плоче, два спомен-обилежја, једно

спомен-гробље и једна спомен-биста подигнути у знак сјећања на личности и догађаје из Другог свјетског рата. Ови споменици су локалног значаја, а документација о њима чува се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

ЉУБИЊЕ

1. 16 локалитета са стећцима

МОДРИЧА

1. Тврђава Добор (СВ) - Јакеш
2. Локалитет Брдо, насеље на отвореном, Јакеш
3. Локалитет Прљача, насеље на отвореном, Ботајица
4. Локалитет Церик, насеље на отвореном, Врањак
5. Локалитет Добор, насеље на отвореном, Јакеш
6. Локалитет Градина, насеље на отвореном, Дуго Поље
7. Локалитет Градина, палеолитско налазиште на отвореном, Дуго Поље
8. Локалитет Градина, насеље на отвореном, Толиса
9. Локалитет Хумка Мишића, Скугрић Горњи
10. Локалитет Хумка Мишића, тумули, Скугрић Горњи
11. Локалитет Хумка на Шенићшћу, тумули, Скугрић Горњи
12. Локалитет Хумка на великој греди, тумули, Чардак
13. Локалитет Хумка у Пољу Томића, тумули, Скугрић Горњи
14. Локалитет Мала хумка на Шеничишћу, тумули, Скугрић Горњи
15. Локалитет Радишњача, насеље на отвореном, Скугрић Горњи
16. Локалитет Српска Варош, остава, Модрича
17. Локалитет Талиновац, насеље на отвореном, Дуго Поље
18. Локалитет Толиса, насеље на отвореном, Скугрић Горњи
19. Локалитет ушће Љубиоче, насеље на отвореном, Дуго Поље
20. Локалитет Вигњиште, насеље на отвореном, Бабешњица
21. Локалитет Живково Поље, насеље на отвореном, Скугрић Горњи
22. Локалитет Цигла, насеље на отвореном, Скугрић Горњи

23. Локалитет Добор, насеље на отвореном, Јакеш
24. Локалитет Добра Вода, остава новца, Добра Вода
25. Локалитет Толиса, новац, Скугрић Горњи
26. Локалитет ушће Љубиоче, насеље на отвореном, Дуго Поље
27. Локалитет Цигла, базилика, црква, Скугрић Горњи
28. Локалитет Црквина код Добора, базилика, црква, Јакеш
29. Локалитет Ћелије, базилика, црква, Врањак
30. Локалитет Клиса, базилика, црква, Скугрић Горњи
31. Средњовјековни град Добор, Јакеш
32. Средњовјековни град Градац, Врањак
33. Локалитет ушће Љубиоче, насеље на отвореном, Дуго Поље, Скугрић Горњи
34. Локалитет Градина, славенско градиште, Скугрић Горњи
35. Локалитет Грчко Гребље, некропола равних гробова, Дуго Поље
36. Локалитет Греда код хумке Мишића, некропола равних гробова
37. Локалитет Бегове Баре, некропола стећака
38. Локалитет Мађарско гробље, некропола стећака, Дуго Поље
39. Локалитет Мађарско гробље, некропола стећака, Врњак
40. Локалитет Мирањорђе, некропола стећака, Скугрић Горњи
41. Локалитет Ждребан, некропола стећака, Скугрић Горњи
42. Осамљен стећак (сандук), Модрича (код старе цамије)
43. Осамљен стећак (плоча), Модрича (код Османбегове цамије)
44. Црква Успења Богородице (освештена 1868), Модрича
45. Црква Христовог вазнесења (освештена 1874), Копривна
46. Црква рођења Богородице (освештена 1940), Скугрићи
47. Црква Светог Ђорђа (освештена 1954), Врањак
48. Црква рођења Богородице (освештена 1976), Кладари

МРКОЊИЋ ГРАД

Праисторијски локалитети:

1. Локалитет Присјека у Сурјану

2. Локалитет Стража у Сурјану
3. Локалитет Градина у Сурјану
4. Локалитет Градина у Дабрацу
5. Локалитет Мала Градина у Тријебову
6. Локалитет Рецеповица у Тријебову
7. Локалитет Велика Градина у Тријебову
8. Локалитет Градина у Шековцима
9. Локалитет Јарићи у Шековцима
10. Локалитет Чуруди у Бјелајцу
11. Локалитет Бугојно у Бјелајцу
12. Локалитет Власине у Пољицама
13. Локалитет Мајдани у Лисковици
14. Локалитет Збориште Главница у Ораховљанима
15. Локалитет Градина Бојанићи у Ораховљанима
16. Локалитет Градина у Баљвинама
17. Локалитет Брдо у Горњим Грацима
18. Локалитет Томића Брдо у Горњим Грацима
19. Локалитет Градина у Горњим Грацима
20. Локалитет Кућине у Подрашници
21. Локалитет Градина у Подрашници
22. Локалитет Подрашница у Подрашници
23. Локалитет Малцића брдо у Подрашници
24. Локалитет Градиште Малицићи у Подрашници
25. Локалитет Градина Подсело у Подрашници
26. Локалитет Рабиновица у Подрашници
27. Локалитет Убовића Брдо у Горњој Пецкој
28. Локалитет Велика Градина у Горњој Пецкој
29. Локалитет Мала Градина у Горњој Пецкој
30. Локалитет Мала Градина у Мајдану
31. Локалитет Велика Градина у Мајдану

Антички локалитети

32. Локалитет Поље у Мркоњић Граду
33. Локалитет Рика у Мркоњић Граду
34. Локалитет Суљиновац у Мркоњић Граду
35. Локалитет Збориште у Мркоњић Граду
36. Локалитет Црквина у Мајдану
37. Локалитет Црна Ријека у Бјелајцу
38. Локалитет Јована у Тријебову
39. Локалитет Велика Градина у Горњој Пецкој
40. Локалитет Мала Градина у Горњој Пецкој

Средњовјековни локалитети и некрополе са сјећницама

41. Локалитет Бочац град у Сурјану
42. Локалитет Призрен град у Сурјану
43. Локалитет Иличићи у Сурјану
44. Локалитет Багар у Сурјану
45. Локалитет Отока у Сурјану
46. Локалитет Јовићи у Шеховцима
47. Локалитет Плочице у Шеховцима
48. Локалитет Ханови у Шеховцима
49. Локалитет Омар у Шеховцима
50. Локалитет Рожића Грета у Шеховцима
51. Локалитет Ботаничко гробље у Шеховцима
52. Локалитет Пољица у Шеховцима
53. Локалитет муслиманско гробље у Старом Селу
54. Локалитет Поље у Баљвинама
55. Локалитет Крчевине у Баљвинама
56. Локалитет Милића коса у Густовари
57. Локалитет Милошевићи у Котору
58. Локалитет Гробље у Лисковици
59. Локалитет Дворине у Бјелајцима
60. Локалитет Стубо у Бјелајцима
61. Локалитет Доњи Граци код задруге у Грацима
62. Локалитет Мрачај у Подрашници
63. Локалитет Мраморје у Подрашници
64. Локалитет Мало Мраморје у Подрашници
65. Локалитет Штрбина у Подрашници
66. Локалитет Мрамор у Трнову
67. Локалитет Трстовина у Трнову
68. Локалитет Бријег у Трнову
69. Локалитет Велика њива у Герзову
70. Локалитет Љутик у Герзову

Руралне цјелине

Елементи народног градитељства посебно су се још задржали у језгрима села, засебним домаћинствима, воденицама и слично, те је потребно извршити регистрацију и опредјељивање за заштиту како би то народно и културно благо остало сачувано у аутентичном простору.

Сјоменици, сјоменички објекти и меморијални комплекси новије историје

71. Зграда спомен-музеј у којој је одржано Прво засједање ЗАВНОБИХ-а
72. Спомен-дом ЗАВНОБИХ-а
73. Пет спомен-плоча, пет спомен-биста, двије спомен-чесме, једно спомен-обилежје, једно спомен-гробље, један

споменик личностима и догађајима Другог свјетског рата. Документација се налази у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

74. Православна црква у Мркоњић Граду из 1892. године
75. Православна црква у Густоварама из 1905. године

НЕВЕСИЊЕ

1. Црква успења пресвете Богородице - Биоград
2. Град Стражић - Зови До
3. Мост "Овчији брод"
4. 48 локалитета са сјећницама

НОВИ ГРАД

1. Ованград, средњи вијек - Ћела
2. Црквина, средњи вијек - Благај Ријека
3. Кула кнеза Бабуне, средњи вијек - Горње Водичево
4. Мекота, Громилача, Горњи Ракани код Новог Града, 12 километара узводно, праисторијска некропола, касно бронзано доба, период поља са урнама
5. Долина Јапре, рударско-металуршки комплекс, римски период
6. Долина Јапре, ранохришћанска базилика
7. Благај град
8. Јапар град
9. Нови на Уни
10. Парохијски дом у Новом Граду, оштећен и црква (у изградњи)
11. Православна црква у Рудицама, из 1902. године
12. Православна црква у Рујишкој, новији период, реновирана
13. Православна црква у Добрљину из 1898. године
14. Православна црква у Дворној из 1904. године
15. Православна црква у Ведовици из 1939. године
16. Српска читаоница из 1919. године, данас Народна библиотека Нови Град
17. Урбано језгро Новог Града, средњи вијек, турски период
18. Бедеми старе тврђаве у Новом Граду, тврђава подигнута 1726, порушена 1884. године
18. Стара градска вијећница, саграђена 1890. године, уписана у Регистар споменика културе СР БиХ, претрпјела велика оштећења у августу и септембру 1995.

године

20. Спомен-гробље у Блатној
21. Спомен-гробље у Рујишкој
22. Спомен-гробље и спомен-чесма у Новом Граду
23. Споменик НОБ (Скулптура, композиција) Брдо Јабланица, Нови Град

ПАЛЕ

1. Средњовјековни град недалеко од врела Миљацке
2. Средњовјековни град Павловац
3. Бискупина у Врхпрачи, средњовјековни локалитет
4. Православна црква у Мокром, грађена у периоду 1918-1941. године
5. Катун на Мердевинском пољу
6. Млинице у Реновици
7. Спомен-костурница у Пустопољу
8. Спомен-костурница у Мокром
9. Спомен-костурница у Бистрици
10. Спомен-костурница у Подграбу
11. Спомен-биста у Стамболчићу
12. Спомен-плоча у Свјетлинама
13. Спомен-плоча у Прачи
14. Спомен-плоча у Боговићима
15. Српска православна црква изграђена почетком XX вијека
16. Римокатоличка црква Светог Јосипа, припада периоду аустријске градње, стилски аустријско-тиролском изразу
17. Цековића кућа, грађена почетком XX вијека
18. Хацишабановића кућа, грађена у аустријском периоду
19. Кућа породице Орташ, грађена почетком XX вијека
20. Градина, археолошки локалитет
21. Кулине, археолошки локалитет
22. Црквиште, археолошки локалитет
23. Некропола са 15 стећака на обје стране пута за Коран
24. Некропола са 10 стећака у Доњем Прибњу
25. Некропола са 11 стећака на локалитету Брдо, села Прибањ и Брдо

ПЕЛАГИЋЕВО

1. Родна кућа Васе Пелагића

ПЕТРОВО

1. Манастир Озрен
2. Тврђава Соко - Соко

ПРИЈЕДОР

1. Клисина, средњовјековна црква, Алишићи
2. Црква брвнара - Јелићка
3. Јанковића - главица, Козарац
4. Радионица оружја у руднику Љубија
5. Градина, праисторијско насеље, Зецови
6. Спомен-комплекс Мраковица на Козари
7. Црква брвнара у Ракелићима
8. Црква брвнара у Бусновима
9. Црква брвнара у Марићи
10. Зецови, Чараково
11. Капетанов конак - зграда у којој је смјештен музеј "Козара", у Партизанској улици, из турског периода
12. Капетановића кућа у Омладинској улици, из турског периода
13. Црналића кућа у Улици Ахмета Бабића, из турског периода
14. Ђикинагића кућа у Омладинској улици, из турског периода
15. Бабића кућа у Улици Ахмета Бабића, из турског периода
16. Чаушевића кућа у Улици Ахмета Бабића, из турског периода
17. Родна кућа др Младена Стојановића у Улици Младена Стојановића
18. Споменик народном хероју др Младену Стојановићу и остали споменици и спомен-обилежја на урбаном подручју
19. Српска православна црква у Улици Мире Цикоте, из аустро-угарског периода
20. Римокатоличка црква Светог Јосипа у Улици Владимира Назора, из аустро-угарског периода
21. Зграда Гимназије у Улици Иве Лоле Рибара, из периода између два рата
22. Штродлова кућа у Улици Владимира Назора, из 1940. године
23. Стамбени објекти у Улици Ахмета Бабића на бројевима 28, 34, 36 и 46, из аустро-угарског периода
24. Зграда основне школе "Младен Стојановић", из аустро-угарског периода
25. Кућа Шахе Хенић у Улици маршала Тита, из аустро-угарског периода
26. Зграда биоскопа "Радник" у Улици маршала Тита, из аустро-угарског периода
27. Пинтерова кућа у Улици маршала Тита из 1939. године

Други сљедећи заштити:

28. Комплекс острва Стари град
29. Археолошки локалитет на подручју Тук-ови-Кестенар, остаци римског насеља и средњовјековне цркве
30. Археолошки локалитет на подручју Ђиркин поља - Црквине, остаци античког насеља

Трећи сљедећи заштити:

31. Центар града, као подручје највеће изграђености
32. Архитектонска цјелина кућа Стојановића и Митриновића и зграда Музичке школе, из аустро-угарског периода
33. Архитектонска цјелина Радетића кула и Радетића кућа, из аустро-угарског периода
34. Архитектонска цјелина Радмановића и Ковачевића кућа и зграда Дома резервних официра, из аустро-угарског периода
35. Православна црква у Козарцу из 1885. године
36. Православна црква у Приједору из 1891. године
37. Православна црква у Пашинцу (Приједор) из 1909. године
38. Православна црква брвнара у Омарској из 1922. године

ПРЊАВОР

Палеолиџски локалитети

1. Градина Лушић - Кулаши
2. Поповићи

Неолиџ

3. Крчевине - Силоси, Гложић, Прњавор

Енеолиџ

4. Град на брду Одпочиваљка у Поточанима
5. Градина у Кулашима

Римски период

6. Градина код Хрваћана

Ранославенски период

7. Локалитет Силоси код Гложића
8. Локалитет Градиште код Рибњака
9. Локалитет Копривак у Смртићима
10. Мисијино брдо у Смртићима

Девеџнаесџи вијек

11. Црква брвнара Св. Петра и Павла (П) - Доњи Палачковци

НОП

12. Спомен-дом и спомен-костурница у Штрпцима
13. Парк народних хероја и спомен-обилежје палих у НОБ-у у граду Прњавору
14. Партизанска болница у Превији у Доњим Вијачанима
15. Четири спомен обилежја на подручју Општине
16. Православна црква у Вијачанима из 1885. године
17. Православна црква у Кокорима из 1901. године
18. Православна црква у Бранешцима из 1903. године
19. Православна црква у Прњавору из 1887. године
20. Православна црква у Штрпцима из 1905. године
21. Православна црква у Поточанима из 1925. године
22. Православна црква у Отпочиваљци из 1925. године

РИБНИК

1. Грчка градина - Горње Ратково
2. Градина Тепић - Горњи Рибник
3. Тепића градина у Горњем Рибнику
4. Град Градина у Горњим Врбљанима, неистражен
5. Палићка у Доњем Рибнику, засеок Тодоровићи, вила рустица (остаци), остаци пољопривредног добра и циглане, недовољно истражено
6. Град у Горњим Врбљанима, комплекс праисторијско-антички, недовољно истражен
7. Громиле у Ситници, неистражено
8. Остаци града Призрена у селу Слатина изнад Сане
9. Некрополе са стећцима (укупно 31 локалитет са 825 стећака, III категорија) - Шолићи у Горњем Рибнику
- Секулић Главица у Врбљанима
10. Спомен-чесма у мјесту Кучиње, Змијњак
11. Спомен-обелиск у мјесту Кучиње, Змијњак
12. Спомен-обилежје на мјесту првобитне сахране Иве Лоле Рибара у Горњем Рибнику
13. Спомен-чесма у селу Врбљанима
14. Партизанско гробље у селу Ситници
15. Спомен-чесма на локалитету Точков До,

планина Димитор. Партизанско гробље у Бусијама.

РОГАТИЦА

1. Тврђава Борач - Борач
2. Српска православна црква - Рогатица
3. Тврђава Вратар - Вратар
4. Мост на Жепи, Жепа
5. Насеље
6. 53 локалитета са стећцима

РУДО

Антички период

1. Локалитет Црквине, Пребидоли
2. Локалитет Мраморје, Ваган

Средњовјековни период

3. Осам (8) локалитета стећака
4. Бањска ћуприја, Старо Рудо

НОБ

5. Пет (5) локалитета

СОКОЛАЦ

1. Мала градина - Бјелосављевић
2. Град Витањ - Ђедовци
3. Талине - Газиводе
4. Градац Хрељин град - Куле
5. Ковачев до - Кула
6. Војна касарна на Подроманији - Подроманија
7. Градина Пуховац - Вражићи
8. 35 локалитета са стећцима

СРБАЦ

Археолошки локалитети:

Ираисџорија

1. Градина (к. 359) Босански Кобаш
2. Видета, Босански Кобаш
3. Висока обала, Ковачевац, Корови
4. Градина, Влакница
5. Мала градина, Влакница
6. Звјездић, Влакница
7. Смиљкачин вис, Влакница
8. Мрамор, Каоци
9. Ракића брдо, Стари Мартинац
10. Кличково брдо, Стари Мартинац
11. Ромића брдо, Брезовљани
12. Бујаково брдо, Нови Мартинац
13. Даниште, Селиште
14. Амбариште, Ситнеши
15. Татића вис, Доњи Срђевићи
16. Јефтино брдо, Доњи Срђевићи
17. Пасја правда, Горња Лепеница
18. Велика градина, Горњи Срђевићи

19. Рустиново брдо, Горњи Срђевићи
20. Радуловића брдо, Горњи Срђевићи
21. Дрвљаник, Илићани
22. Главица, Разбој жупски
23. Митрољевац, Разбој жупски
24. Гумине-вис, Раковац

Антички локалитети:

25. Цаганград, Србац
26. Босански Кобаш

Средњовјековни локалитети:

27. Босански Кобаш, Гилетић
28. Капела, Босански Кобаш
29. Ђидови, Каолин, Босански Кобаш
30. Црквишта, Влакница
31. Чардациште, Разбој лијевчански
32. Црквиште, Селиште
33. Црквено брдо, Ситнеши
34. Хајдучко гробље, Ситнеши
35. Селиште, Ситнеши
36. Царска ћуприја, Горњи Срђевићи
37. Буково гробље, Горњи Срђевићи
38. Виноградина, Разбој жупски
39. Мраморје, Разбој жупски
40. Краљев сто, Горња Лепеница
41. Манастириште, Горња Лепеница
42. Два локалитета са стећцима
43. Преостали дијелови урбаног језгра Српца који у себи садрже елементе градитељског наслеђа сведени су на минимум. Значајан фонд градитељског наслеђа чини рурална архитектура, сеоска језгра или засебне амбијенталне цјелине у планинском простору Мот-ајице. Различити типови воденица мот-ајичких потока требају бити објекти посебне пажње. Најмаркантнији рурални простор и некадашњи административни и трговачки центар - сједиште кадилука почетком XVI вијека и капетаније у XVII, XVIII и XIX вијеку - Босански Кобаш, заслужује посебан третман, прије свега израду валоризационе основе културно-историјских (градитељских) карактеристика.
44. На подручју општине налази се 12 споменика, двије спомен-плоче, три спомен-бисте, једно спомен-обиљежје и једно спомен-гробље у знак сјећања на личности и догађаје из Другог свјетског рата. Ови споменици су локалног значаја, а документација о њима се чува у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

45. Локалитет манастира Осовице (Манастирица под Мотајицом, Кобаш)
46. Православна црква у Стапарима из 1892. године
47. Православна црква у Кобашу из 1899. године
48. Православна црква у Лепеницама из 1891. године
49. Православна црква у Ножичком из 1901. године
50. Православна црква у Српцу из 1905. године
51. Православна црква у Шешковцима из 1939. године

СРБИЊЕ

1. Српска православна црква Склопотница, Челебићи
2. Ђурђевица, средњи вијек, Чурево
3. Куснан, средњи вијек, Чурево
4. Српска православна црква, Србиње
5. Партизанска болница из Другог свјетског рата
6. Грчки мост, средњи вијек, Устиколина (Кожетин)
7. Праисторијске гомиле код Бараковца, жељезно доба, гласиначка култура
8. Тврђава Козман
9. Тврђава Вратар, локалитет Суха
10. Тврђава Тођевац
11. Тврђава Јелач
12. Тврђава Обаљ
13. Тврђава Кулин
14. Локалитет Градац на лијевој обали Дрине (први помен у Дубровачком архиву 1368. године)
15. Остаци тробродне базилике и фрагменти средњовјековне цркве димензија 19x10,45 м испод Цареве цамије
16. Средњовјековна крипта - гробна комора са лучним улазом у стијени, село Ратаји
17. Комплекс православне цркве Светог Николе на Вароши, из 1857. године, димензија 15x21 м, у духу рашког градитељства, главна капија са орнаментисаним каменим луком и жељезним крилима, иконостас из XIX вијека војвођанске провенијенције те још неколико вриједних икона, владичанска столица са клесаним лављим главама, неимар цркве био је Спасоје Вулић из Тетова
18. Сат-кула из турског периода (шездесете године XVIII вијека) висока 20 м

19. Велики хан, задужбина Мехмед-паше Кукавице из 1758. године, камено приземље, спрат од ћерпича и дрвета, димензије 15x20 м, реновиран 1953. године као преноћиште са рестораном
20. Некропола са стећцима у
 - Нинковићима
 - Садићима
 (укупно 34 локалитета са 1.459 стећака)
21. Локалитет Цвилин поље, неистражен антички у близини Устиколине
22. Комплекс старе чаршије у Србињу
23. Авдагића кућа у Улици Иве Лоле Рибара
24. Зграда Основног суда (НОР)
25. Зграда Завичајног музеја (НОР)
26. Зграда Дома здравља у Улици Ивана Горана Ковачића (НОР)
27. Спомен комплекс Тјентиште на Сутјесци (ДСР)
28. Мост на Бистрици код Миљевине
29. Мост на Бистрици у Оцркављу

СРЕБРЕНИЦА

1. Некропола стећака - Осатица
2. Тврђава Сребреник
3. Тврђава и градина
4. 31 локалитет са 600 стећака
5. Римска купатила
6. Хипокауст
7. Римска курија
8. Православна црква у граду
9. Зграда општине, псеудомаварска, оштећена
10. Подручје Саса - какве мјере заштите прописати будући да су рудници у функцији

СРПСКА КОСТАЈНИЦА

1. Тврђава Костајница, на десној обали Уне
2. Обелиск са Наполеоновим иницијалима - НИ - на мосту преко Уне који спаја Српску са Хрватском Костајницом
3. "Магистрат" - Народни одбор општине (зграда из периода краткотрајне француске владавине - 1809. године)
4. "Подрум" - зграда пољопривредне станице (зграда из периода краткотрајне француске владавине - 1809. године)
5. Спомен-обилежје поред партизанског гробља
6. Споменик поред партизанског гробља
7. Споменик у Улици 2. маја
8. Православна црква у Мракодолу из 1894. године

9. Православна црква у Читлуку из 1880. године

СРПСКИ БРОД

1. Комплекс старе тврђаве са границама - историјска урбана цјелина:
 - са истока: жељезничка пруга
 - са запада: Улица Ђ. Видошевића
 - са сјевера: ријека Сава
 - са југа: Улица Ђ. Видошевића
2. Комплекс историјског урбаног језгра са границама
 - са истока: источна страна цјелине цамије
 - са запада: колско-пјешачки приступ
 - са сјевера: Улица М. Тита
 - са југа: сјеверна граница комплекса

Дома здравља

Од појединачних објеката савилске вриједности у овом комплексу се истичу:

3. Зграда основне школе
4. Зграда "павинице"
5. "Цајдлерова" зграда
6. "Фајнова" зграда
7. "Јарошева" зграда
8. "Јенићева" зграда
9. "Недимовића" зграда
10. Комплекс сакралних и јавних објеката са границама
 - са истока: источна страна цјелине православне цркве
 - са запада: западна страна цјелине католичке цркве и жељезничка пруга
 - са сјевера: Улица м. Тита и ријека Сава
 - са југа: жељезничка пруга

Од појединачних зграда овог комплекса истичу се:

11. Католичка црква Светог Илије пророка саграђена 1908. године (пројектант Ванцаш) са жупским уредом и непосредном околином, оградама и портама
 12. Православна црква Покрова Пресвете Богородице, саграђена 1890. године са непосредном околином и звоником
 13. Зграда "Клостера"
 14. Зграда Радничког дома
- Појединачни објекти стилске вриједности:
15. Зграда суда са елементима сецесије
 16. Гринхтова (Брунерова) зграда са елементима сецесије
 17. "Вишњићева" кућа са елементима маварског стила
 18. Сушићева кућа са елементима градске

архитектуре карактеристичне за начин градње почетком XX вијека

19. Чардак - гранична караула - објекат из турског периода, грађен око средине XVIII вијека
20. Дио старе жељезничке станице - чекаоница IV разреда
21. Споменик жртвама фашистичког терора у градском парку
22. Спомен-обилежје на мјесту гдје је била кућа Михајла Јаворског
23. Спомен-обилежје жртвама фашистичког терора "Скела" непосредно уз "Чардак"
24. Спомен-обилежје палим борцима НОР-а у близини улаза у рафинерију (са стране града)
25. Спомен-обилежје палим борцима НОР-а у близини улаза у рафинерију (са левачке стране)
26. Спомен-обилежје "Фонтана"
27. Спомен-биста Д. Видошевића испред истоимене школе
28. Биста Фрица Павлика у аули средњошколског центра
29. Градина на Великој Брусници заједно са просторном цјелином природног наслеђа планине Вучјак
30. Градина у селу Врела
31. Ровине - Столице у Малој Брусници (Горњем Свилају, општина Оџак)
32. Чардачине и Бријег у Босанском Клакару
33. Лимиште у Босанском Броду
34. Грчко гробље у селу Врела
35. Сеоско гробље у селу Кораће
36. Средeљ у Малој Брусници

СРПСКО ГОРАЖДЕ

1. Црква Св. Ђорђа - Сопотница

СРПСКО НОВО САРАЈЕВО

1. Некропола стећака у Крупцу - Крупац
2. Некропола стећака у Војковићима

ТЕСЛИЋ

Археолошки локалитети

Палеолитски локалитети 45.000-16.000 год. п. н. е.

1. Ружевићи, локација Араповац
2. Чечава, локација Црквиште
3. Рагуша, локација пећине (Суботића пећина)

Предисторијске зградине

4. Локалитет Граориште - Горње Липље

5. Локалитет Крстин Вис - Прибинић
6. Локалитет Градина - Горњи Очауш
7. Локалитет Градина - Угодновићи
8. Локалитет Градина - Блатница
9. Локалитет Градина - Бања Врућица
10. Локалитет Ружевић - Стражбеница
11. Локалитет Грнич - Горња Радња
12. Локалитет Велика градина - Укриница
13. Локалитет Ђекино брдо - Чечава
14. Локалитет Стражбеница - Чечава

Некрополе сјећака

15. 12 локалитета (90 стећака)
16. Манастир и црква Липље, XV вијек, први пут се спомиње 1612. године
17. Православна црква у Врућици, 15 икона из XVI вијека
18. Бежљанска црква у Горњој Врућици
19. Црква у Чечави

Руралне цјелине

Рекогносцирањем терена утврђено је да постоје и бројне руралне цјелине код којих се још увијек задржао како традиционални начин грађења, тако и сам диспозициони концепт насеља. Неки још увијек представљају нетакнуте етно-цјелине као што су: Горњи Брич, Доњи Брич, Тешићи у Угодновићима, у Очаушу, Ковачевићи и Петровићи у Липљу, Марица у Прибинићу, Јечминске у Чечави, Арамовац у Ружевићу, Црквешта у Растуши, Црквешта у Чечави, Градина у Бежљи.

Воденице појочаре

Воденице поточаре су вриједна баштина народне техничке културе и етно архитектуре, које се у веома великом броју задржала на просторима богатим бујичним водама, а посебно на водотоцима: Лукавац, Липљашница, Бистрица, Усорица, Мала Укриница, Велика Остружња, Михајловац, Јалова, Студена, Језерачка ријека, Ступница.

Раднички покрет и НОР

20. Четири спомен-гробља жртвама фашизма и усташког терора, једна спомен-костурница, једна спомен-биста, једна спомен-чесма, девет спомен-обиљежја, шест спомен-плоча и зграда народне основне школе

ТРЕБИЊЕ

1. Црква Св. Арханђела - Аранђелово
2. Манастир Дужи са црквом Богородице

- Успења - Дужи
3. Црква Константиновица - Гомиљани
4. Ђурђевица или црква Св. Ђурђа - Гомиљани
5. Стари град Клобук у Жупи - Клобук (заселак Коријенићи)
6. Стари град Мићевац у Горици
7. Стари мост
8. Стари град Банвир
9. Црква Св. Климента - Заселак Мостаћи
10. Манастир Тврдош са црквом - Тврдош
11. Рушевине прером. цркве Св. Петра од Чичева - Згоњево
12. Бранковића кула
13. "Мост на Бари" у Мостаћима
14. Главна улица и градски тргови
15. Црква у Талежи
16. Црквеште у Запланику, Хум
17. 72 локалитета са стећцима

УГЉЕВИК

1. 6 локалитета са стећцима

ХАН ПИЈЕСАК

Средњовјековни градови и насеља

1. Стари град - утврђење Пошијак, Пјеновац
2. Насеље Мачковац, Мачковац
3. Насеље Маћеха, Брложник
4. Десет (10) локалитета с некрополама стећака (подаци у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци)
5. Пет (5) старих гробаља. (Подаци у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци)

Објекти амбијенталне вриједности

6. Брвнара, Улица Славише Вајнера Чиче бр. 11, Хан Пијесак
7. Брвнара, Улица Славише Вајнера Чиче бр. 13, Хан Пијесак

Објекти еклектицизма

8. Зграда старе жељезничке станице, Хан Пијесак
9. Зграда Шумарске управе у Улици Славише Вајнера Чиче бр. 7, Хан Пијесак
10. Зграда са кино дворанама у Улици Славише Вајнера Чиче бр. 1, Хан Пијесак

Амбијенталне вриједности

11. Двор - резиденција са околним парком и

- шумом, Хан Пијесак
12. Амбијентална цјелина у Улици Славише Вајнера Чиче (посебно зграде бр. 21, 22, 18, 15, 19 и 44), Хан Пијесак
 13. Двојни амбијентални објекти у Улици Светозара Косорића бр. 4 и 6, Хан Пијесак

НОР

14. Двије спомен-костурнице, двије спомен-плоче, један спомен-обелиск, три спомен-бисте и једно скулптурално обиљежје. (Подаци у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци)

ЧАЈНИЧЕ

1. Стара српска православна црква
2. Зграда хотела "Чајниче"
3. Тврђава Самобор - Међурјечје
4. 8 локалитета са стећцима

ЧЕЛИНАЦ

Археолошки локалитети

1. Стражбеница у Милошеву
2. Змајевац у Челинцу Доњем
3. Градина у Бранешцима - Вршанима
4. Саћ у Бабићима
5. Градина у Сњеготини
6. Градина у Лађевцима
7. Оштра глава
8. Дебело брдо у Штрбама
9. Главница у Штрбама
10. Бајаковац у Челинцу Доњем
11. Мрамор у Челинцу Доњем
12. Топића главница у Опсјечком
13. Баре у Опсјечком
14. Тешино брдо у Опсјечком
15. Којина коса у Опсјечком
16. Лекање у Марковцу
17. Дуге њиве у Марковцу
18. Спасовиште у Челинцу Горњем
19. Борик у Челинцу Горњем
20. Градина у Мемићима
21. Сејмени у Балтама
22. Грабовац у Грабовцу
23. Маслишта у Јошавци Доњој
24. Шиљково брдо у Јошавци Доњој
25. Цвеково брдо у Јошавци Доњој
26. Станића брдо у Јошавци Доњој
27. Брезик у Каменици
28. Црквиште у Каменици - Лађевици

29. Милово брдо у Јошавци Горњој
30. Ћорића Главница у Брезичанима
31. Тронеђа у Новој Дубрави
32. Висока Главница у Доњим Бранешцима
33. Јанковићи у Јанковићима
34. Манастирица - Виноград у Јанковићима
35. Рашчево брдо у Старој Дубрави
36. Спасојевића Главница у Сњеготини Средњој
37. Рисовац у Сњеготини Средњој
38. Зграда народне основне школе, Јошавка Горња

Споменици новије историје

На подручју општине налази се осам споменика, пет спомен-биста, двије спомен-плоче, једно спомен обиљежје, једно спомен-гробље и једна спомен-костурница посвећени личностима и догађајима из Другог свјетског рата. Ови споменици имају локални значај, а документација о њима се чува у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

39. Локалитет манастира Ступље, Горњи Вијачани, ЦВ вијек
40. Православна црква у Јошавци из 1926. године

ШАМАЦ

Археолошки локалитети

1. Локалитет Градина, насеље на отвореном, Грбача, Горња Слатина
2. Локалитет Кулиште, насеље на отвореном, Крушково Поље
3. Локалитет Толић Брод, насеље на отвореном, Ново Село
4. Локалитет Засјека, насеље на отвореном, Ново Село
5. Локалитет Домањевац, новац, Домањевац
6. Локалитет Гребље, насеље на отвореном, Грабљице
7. Локалитет Кулиште, насеље на отвореном, Крушково Поље
8. Локалитет Обудовац, остава новца, Обудовац
9. Локалитет Паочка Међа, насеље на отвореном, Обудовац
10. Локалитет Паочка Међа, насеље на отвореном, Обудовац
11. Локалитет Сиљевац, насеље на отвореном, Хасић-Шкарићи
12. Локалитет Црквина, базилика, црква,

Црквина

13. Локалитет Камења, остава новца, Гајеви

14. Локалитет Кулиште, насеље на отвореном, Крушково Поље

Сакрална архитектура

15. Црква Успења Богородице (освештана 1882), Обудовац, парохијски дом и гробље

16. Црква Христовог Вазнесења (освештана 1889), Шамац

17. Црква Светог Димитрија (освештана 1931) и парохијски дом

18. Црква светог Саве (освештана 1969) Горња Слатина и парохијски дом

Стамбена и јавна градска архитектура

19. Кућа у Улици Гаврила Принципа

20. Кућа у Улици Гаврила Принципа

21. Зграда у Улици Александра Карађорђевића, власништво Скупштине општине Шамац

22. Фасада зграде Ставрића са сатом у Шамцу

23. Стара школа у Обудовцу

24. Уцера са тријемом Игњатовић Пере у Крушковом Пољу

Меморијални споменици

На подручју општине налази се 13 споменика, 9 спомен-плоча, 6 спомен-биста,

један спомен-дом, једна спомен-школа, једна спомен-костурница и једна спомен-чесма подигнути у знак сјећања на личности и догађаје из Другог свјетског рата. Ови споменици су локалног значаја и подаци о њима чувају се у Заводу за заштиту споменика културе и природе у Бањој Луци.

ШЕКОВИЋИ

1. Манастир Папраћа - Папраћа

2. Манастир Ломница

3. 31 локалитет са стећцима

ШИПОВО

1. Црквина, касноантичка базилика, Чифлук

2. Ковачница Симе Ковача - Горњи Мујђићи

3. Тврђава Соко - Соколац

4. Громиле

5. Кућа народног хероја Симе Шолаје

6. Мујџићи, касноантичка базилика

7. Громила, Шипово, римско раздобље

8. 35 локалитета са стећцима

НОР

9. Три спомен-обелиска, шест спомен-плоча, три спомен-гробља, три спомен-гробнице и три партизанска гробља.